

Inspektionen för vård och omsorg

Avdelning sydöst
Cecilia Strandlund
Cecilia.Strandlund@ivo.se

SN ✓
A. Liliestam ✓

DN - J. Pulkustierna ✓

UN Carin Nilsson ✓

LINKÖPINGS KOMMUN Omsorgsnämnden	
2018 -01- 15	
Dnr ON	2018-14
Hlg	

BEGÄRAN

2017-12-20 Dnr 8.4.2-31890/2017-10 1(2)

Linköpings kommun
Socialnämnden, Omsorgsnämnden och
Utförarnämnden
581 81 Linköping

LINKÖPINGS KOMMUN Socialnämnden	
2017 -12- 21	
Hlg:	SN 2017-157/7

Begäran om yttrande

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) genomförde ett dialogmöte med representanter från Linköpings kommun den 6 november 2017. Anledningen till dialogmötet var att reda ut några oklarheter som hade uppstått efter genomförda inspektioner vid kommunens HVB och stödboenden för ensamkommande barn och unga (EKB).

I samband med faktagranskningen av minnesanteckningarna har representanterna för kommunen skickat in vissa rutiner och planeringsdokument (se bifogat material).

Minnesanteckningarna och inkomna handlingar kommer tillsammans med protokoll från inspektionerna att utgöra underlag i de ärenden som gäller kommunens HVB vid Bjärka Säby (dnr. 8.4.2-31892/2017), Knivningegatan (dnr. 8.4.2-31890/2017), Skäggetorp (dnr. 8.4.2-40049/2017) och Hagaberg (dnr. 8.4.2-15859/2017) samt Ljungens stödboende (dnr. 32534/2017).

Enligt 13 kap. 5 § socialtjänstlagen (2001:453, SoL) begär IVO ett yttrande från nämnderna med tillhörande sammanträdesprotokoll som svarar på

- om nämnderna antar underlaget som sitt eget.

Ni ska ha kommit in med det som IVO begär **senast den 19 februari 2018**.

Vid kontakt med IVO i detta ärende bör diarienummer 8.4.2-31890/2017 anges.

Cecilia Strandlund
Inspektör

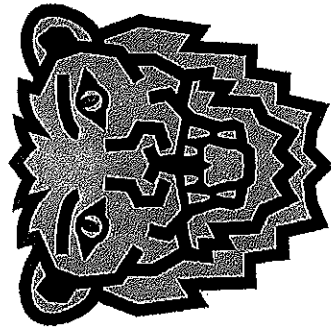
16-97
13-289
17-130
16-94
44-227
16-356
16-95

Bilagor

1. Linköping – Boendeformer för ensamkommande barn och unga i Linköpings kommun - sammanfattning
2. Stödmaterial för bedömning vid placering på stödboende
3. Stödmaterial för bedömning vid placering på HVB
4. Riskbedömning inför placering
5. Mall för inskrivning
6. Minnesanteckningar fört vid dialogmöte med Linköpings kommun angående kommunens HVB och stödboende för ensamkommande barn och unga

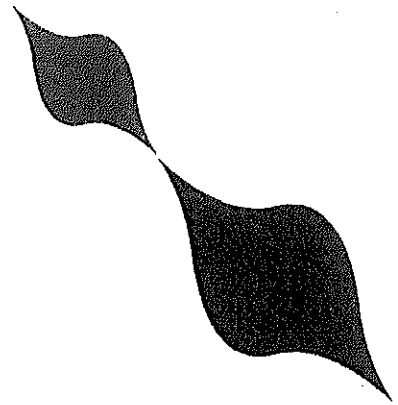
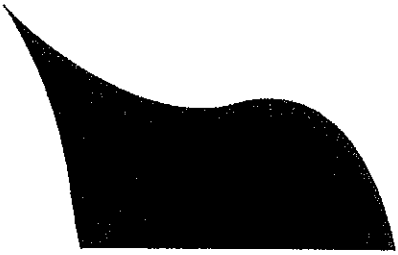
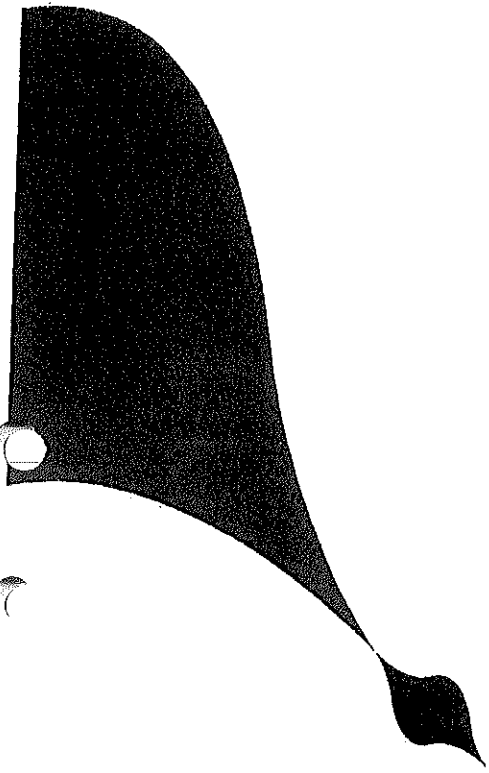
17-23

2017-157

Linköping

Där idéer blir verklighet

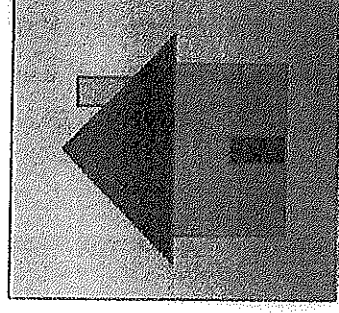
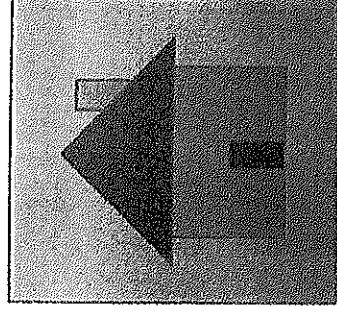
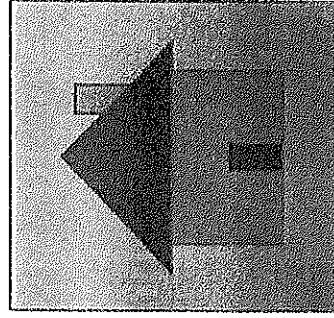
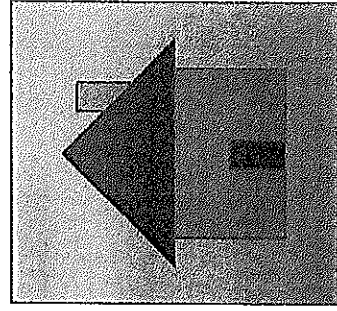
Boendeformer för ensamkommande barn och unga i Linköpings kommun - sammanfattning

<u>Boendeformer</u>	<u>Boendeplatser</u>	<u>Antal unga</u>
HVB-hem	91 boendeplatser	81 unga
Stödboende	71 boendeplatser	61 unga
Boendestöd	44 boendeplatser	37 unga
Summa:	206 boendeplatser	179 unga
Familjehem	60 barn och unga	60 unga
Externa placeringar	16 barn och unga	16 unga
Behandlingshem	6 boendeplatser	4 unga
Totalt:	282	259 unga

Stödboenden för ensamkommande unga

Stödboenden, 71 stödboendeplatser, 2017/18

Ljungen

Nya Tanne-

Vidingsjö

Stiglöts- och

Ljungsbro

forsvägen

Rydsvägen

15 platser

10 platser

39 platser

7 platser

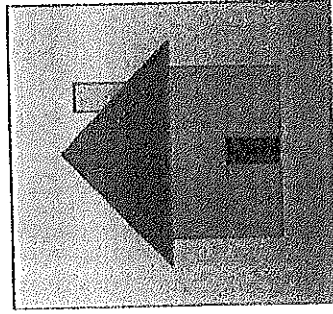
- **Planering:** eventuellt tillskott med ytterligare 14 stödboendeplatser under vintern 2018 genom omvandling av två HVB till stödboende.

Linköping
Där idéer blir verklighet

HVB-hem för ensamkommande barn och unga

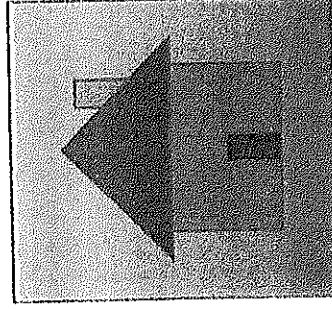
- HVB-hem, 91 boendeplatser, 201711

Pyslingen

Ljungsbro

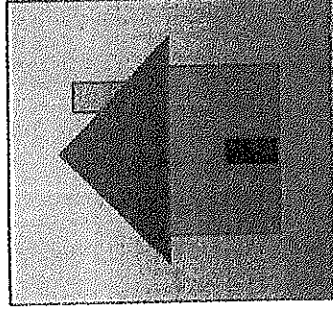
8 platser

Knivinggatan

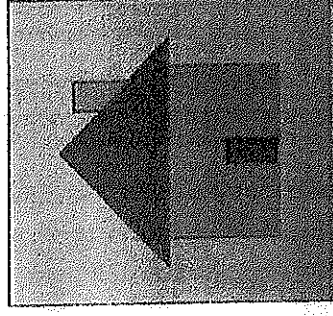
Ljungsbro

10 platser

Bjärka säby

26 platser

Hagaberg

Ekkällan

23 platser

Planering:

Ev. Stödboende

9 pl

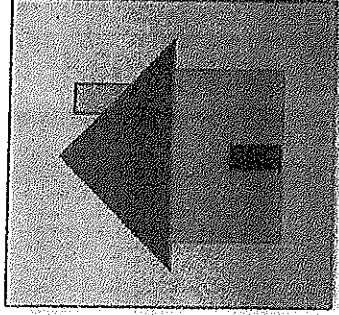
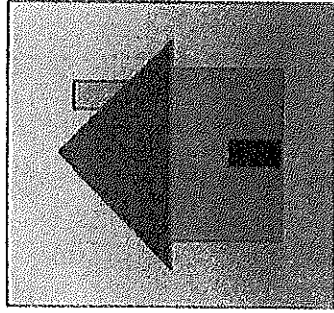
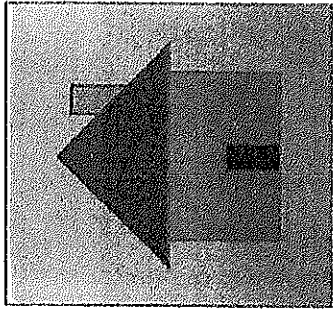
Ev. stödboende

5 pl

Linköping
Där idéer blir verklighet

Forts. HVB-hem för ensamkommande barn och unga

Skäggetorps

Lantmanna-

Fortuna

Centrum

gatan

Vikingstad

16 platser

Lambohov

6 platser

8 platser

Planering:

Omvandlas ev.

Omvandlas ev. fr

Avveckling

fr HVB till HVB med

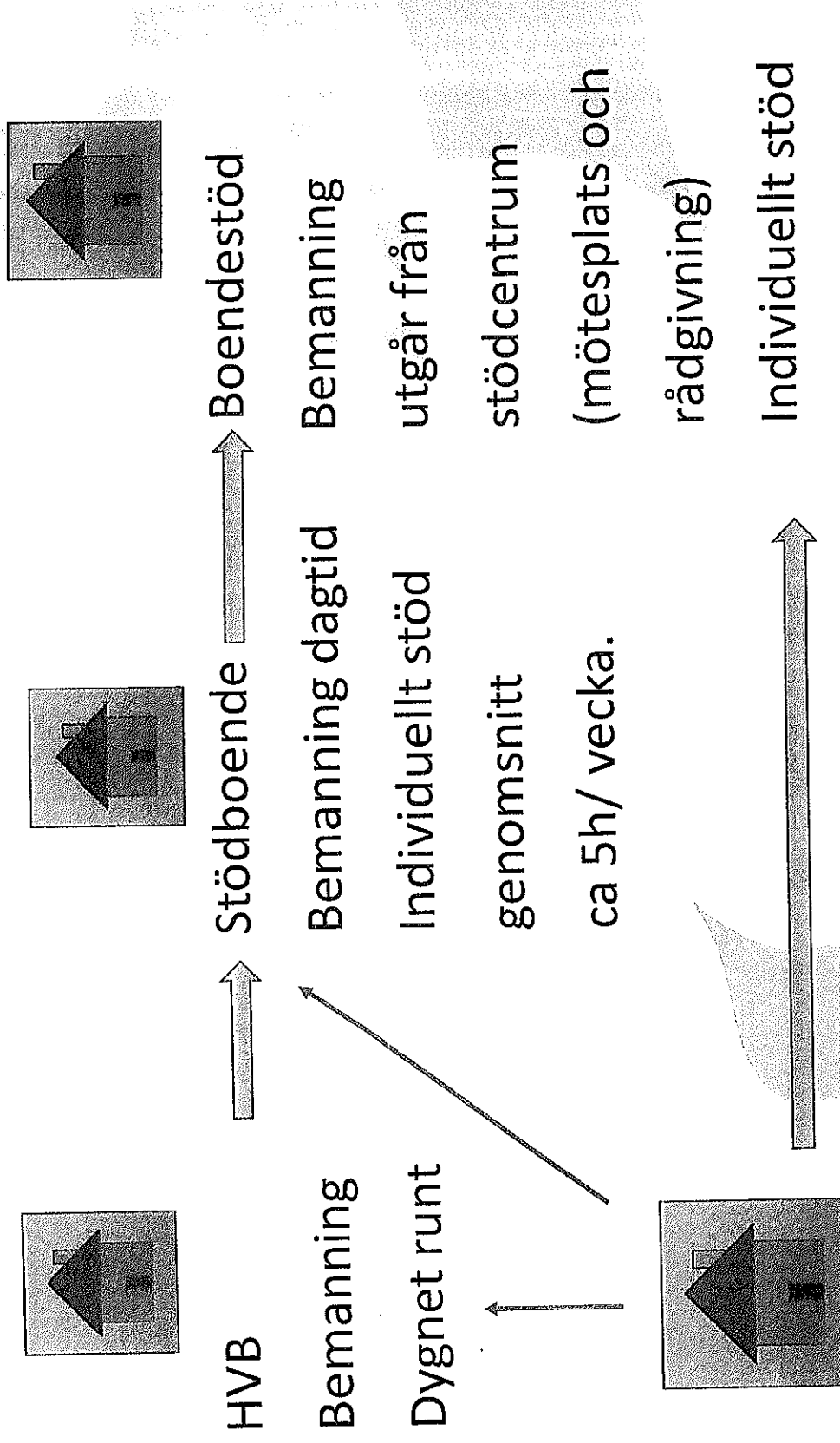
Behandlingshem

Årsskiftet 17/18 behandlingssinriktning

till boendestöd

Boendeformer i en boendekedja för kommunens ensamkommande barn och unga

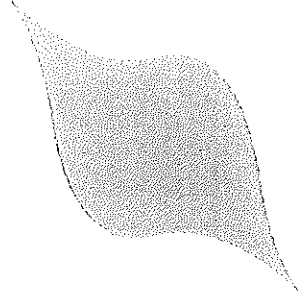

Familjehem (ca 60 barn och ungdomar) genomsnitt ca 2,5h/v.

Prioriteringar vid placering i Linköpings kommun

I första hand se till att:

- alla barn och ungdomar har tak över huvudet och stöd
- alla har "rätt" boendeform enligt stödbehov
- alla får egna rum i HVB. Detta är genomfört i stödboende.

1

()

()

()

()

Stödmaterial för bedömning vid placering på stödboende

Det här materialet ska användas som stöd för placering på stödboende av socialtjänst och utförare i Linköpings kommun. Till ungdomar använder utföraren ett eget material för att göra överenskommelser för vilka regler och förhållningssätt som gäller för varje boende, ett så kallat boendekontrakt.

Socialstyrelsen allmänna råd 5 kap 2 § HSLF-FS 2016:56 om stödboende:

- Stödboende är för ungdomar i åldern 16-20 år som bedöms kunna bo i eget boende med anpassat stöd.
- Barn i åldern 16-18 år får tas emot i stödboende om det finns särskilda skäl (6 kap. 1 § SoL).
- Socialtjänsten ska göra en individuell bedömning om barnet eller den unge kan tas emot i ett stödboende.

Insatserna på ett stödboende kan enligt socialstyrelsens allmänna råd 5 kap 2 § HSLF-FS 2016:56 bestå av:

- Samtal av motiverande och trygghetsskapande karaktär.
- Pedagogiskt stöd i den dagliga livsföringen.
- Samhällsinformation.
- Medverkan i kontakter med myndigheter och andra samhällsorgan.
- Hjälpt att bibehålla och vid behov etablera sociala relationer.
- Aktiviteter som kan bidra till en meningsfull fritid.
- Regelbunden tillsyn i det egna boendet.

Vi hjälper ungdomarna med stödinsatser som syftar till integration och praktisk kunskap, som t ex att:

- Under trygga former förbereda sig på ett självständigt boende och vuxenliv.
- Förstå det svenska samhället, visa på olika samhällsfunktioner och lotsa rätt.
- Tillsammans med ungdomarna boka tid på vårdcentral, tågtider etc.
- Förstå vägbeskrivningar och förklara hur man hittar.
- Att få stöd i läxläsning.
- Hitta meningsfull och aktiv fritid efter individuella behov.
- Visa och uppmuntra ungdomarna hur man söker jobb och bostad självständigt. Förklara det egna ansvaret för ungdomarna.
- Ge stöd i svenska språket.
- Stötta ungdomarna i att ta ett ekonomiskt ansvar och förståelse för samhällsfunktioner kring ekonomi.
- Förstå sitt sammanhang och att de befinner sig i en process, hjälp att härbärgera och stå ut.

Vi förväntar oss att ungdomar som flyttar till ett stödboende:

- Kan interagera med andra ungdomar och vuxna på ett åldersadekvat sätt.
- Inte har en omfattande psykisk ohälsa.
- Ungdomen kan ställa klockan och passa tider till skolan självständigt.
- Har en fungerande skolgång.
- Har grunderna i matlagning och städning.
- Kan sköta sin ekonomi.
- Ungdomar som medicinerar själva tar ansvar för sin medicinerings och förvarar den på ett säkert sätt.

- Cykla eller gå till skolan om det är kortare än 6 km till skolan.
- Ta sig till skolan med hjälp av allmänna kommunikationsmedel om det är längre än 6 km till skolan.

Det här gör vi inte:

- Kvalificerade stöd och behandlingsinsatser vid psykisk ohälsa, t ex suicidtankar/försök.
- Förändrings/behandlingsinsatser avseende ungdomars beteendesvårigheter.
- Lagar mat eller städar åt ungdomarna.
- Gemensamma aktiviteter på boendet.
- Skjutsar till affärer, möten etc. Undantag är möten då personal ska medverka på mötet, eller vara ett stöd.
- Bokar möten utan att ungdomen är med.

Faktorer att ta i beaktande vid placering i ett stödboende:

- Att deras behov är väl kartlagda och det är bedömt utifrån vad ett stödboende kan erbjuda.
- Ungdomar som själva önskat att bo i ett stödboende klarar det bättre än ungdomar som inte önskat det.
- Ungdomar som kan kommunicera, utan tolk i vardagssituationer, har bättre förutsättningar att utvecklas på ett stödboende.
- Ungdomar med PUT/TUT är ofta mer lämpade att placeras i stödboende. Ungdomar i asylprocessen kräver en särskild bedömning kring riskerna vid avslag, socialsekreterare och föreståndare gör den bedömningen tillsammans.
- Ungdomar som kommer från familjehem kan ha större behov av individuellt utformade insatser.

Stödboende och psykisk ohälsa/beteende problematik

- Ungdomar som uppvisar symtom på varaktig psykisk ohälsa eller mer omfattande beteendeproblematik som kräver mer omvårdnad än 4 timmars stödinsats i veckan bör placeras i en annan boendeform.
- Ungdomar som redan är placerade på stödboende och som utvecklar en mer omfattande psykisk ohälsa eller beteendeproblematik som innebär att de har ett större behov än 4 timmar stöd i veckan bör placeras i en annan boendeform.
- Ungdomar som tillfälligt uppvisat symtom på psykisk ohälsa kan fortsätta bo på stödboende, efter gemensam bedömning av socialsekreterare och föreståndare.
- Om psykiatrin kontaktats och deras bedömning är att en ungdom behöver ständig tillsyn av personal ska en ungdom omedelbart omplaceras till HVB. Beslutet om omplacering fattas av socialsekreterare eller sociala jouren.
- Ungdomar med misstänkt pågående missbruk har ofta ett större behov av stöd och bör vara placerade i annan form.
- Ungdomar som har haft ett tidigare missbruk ska vara självgående till de öppenvårdsinsatser som är kopplade till missbruket, exempelvis Mini-Maria.

Övrigt

- Ungdomar får stöd ca 4 timmar per vecka. Stödet kan i olika perioder vara något högre eller lägre, beroende på ungdomarnas behov. Ungdomarna kan initialt behöva något högre stöd och något mindre i slutet av insatsen.
- Det är viktigt att ungdomar på HVB har mål i vårdplanen/genomförandeplan som syftar till en hög grad av självständighet för att möjliggöra en flytt till stödboende.
- Ungdomarna får matpengar på 500 kronor per vecka. Under lov är det 600 kronor per vecka.

2017-01-16,

Elisabeth Moberg, föreståndare, Vidingsjö stödboende.

Camilla Haataja, gruppchef EKB, socialförvaltningen.

(

(

(

(

2017-04-25

LINKÖPINGS KOMMUN
2017-04-25
2017-157/

Stödmaterial för bedömning vid placering på HVB

HVB

Med hem för vård eller boende avses enligt 3 kap 1 § SoF, ett hem enligt socialtjänsten som tar emot enskilda för vård eller behandling i förening med ett boende. Det här materialet ska användas som stöd för placering i HVB av socialtjänst och utförare i Linköpings kommun. Till ungdomar använder utföraren ett eget material för att göra överenskommelser för vilka regler och förhållningssätt som gäller för varje boende, ett så kallat boendekontrakt.

- HVB är för ensamkommande barn och ungdomar i åldern 13-20 år som är i behov av heldygnsvård i form av omvårdnad och fostran.
- Vården vid ett HVB ska vara anpassad till den unges behov och förutsättningar. Den ska också upplevas meningsfull och bygga på förtroende och samarbete med den enskilde. Vidare ska den enskildes integritet respekteras.
- Socialtjänsten ska göra en individuell bedömning om barnet eller den unge har större vårdbehov som motiverar HVB utanför de generella avtalen för EKB.
- Ensamkommande barn placeras normalt sett i HVB för ensamkommande barn om inte särskilda omständigheter föreligger.

Uppföljning och dokumentation

Socialtjänstens ansvar

- Vårdplan upprättas av socialsekreteraren i anslutning av placering.
- Socialsekreteraren sammankallar till uppföljning minst var tredje månad.
- Genomförandeplan upprättas av socialsekreteraren inom en månad efter placeringen tillsammans med ungdom, boendepersonal och god man.
- Socialsekreteraren reviderar genomförandeplanen vid behov.

- Ungdomen ska erbjudas enskilt samtal med socialsekreteraren inför uppföljningar. Det enskilda samtalet erbjuds på neutral plats och inte i anslutning till uppföljningen.
- Boendepersonal på boendet ansvarar för att stämma av läget med socialsekreteraren inför uppföljning.
- Placeringen övervägs i socialnämndens utskott var sjätte månad.

Boendets ansvar

- Alla HVB är skyldiga att dokumentera sin verksamhet enligt bestämmelserna om dokumentation i 11 kap. 5 och 6 §§ SoL.
- Vid nya anvisningar bistår boendet med kartläggning av ungdomens behov till genomförandeplanen. Behövs ej vid omplaceringar.
- Kvartalsrapporter skickas var tredje månad om inget annat är överenskommet.
- Upprepade och allvarliga avvikelser som händer på boendet ska rapporteras skyndsamt till ungdomarnas socialsekreterare, muntligt eller skriftligt. Exempel är konflikter på boendet som påverkar flera ungdomar.
- Vid oro ska en orosanmälan enligt 14 kap 1 § SoL göras skriftligt även om det görs muntligt i akuta fall. Orosanmälan kan skickas med fax eller post, ej mailas till ansvarig socialsekreterare. Mer information om vad en orosanmälan innehåller finns på linkoping.se
- Personal som följer med på uppföljningsmöten ska vara insatt i ungdomens situation.
- Boendepersonal på boendet ansvarar för att vid behov stämma av med socialsekreterare inför uppföljning.

Vad förväntas av personal?

- Personalen ansvarar för ungdomens vardagliga omvårdnad dygnet runt.
- Personalen stöttar ungdomen i sin utveckling inom aktuella behovsområden såsom hälsa, utbildning, känslor och beteende samt sociala relationer.
- Personalen stöttar ungdomen i att öka sin grad av självständighet och integrering i samhället.

- Ungdomen har minst en utsedd kontaktperson och erbjuds regelbundna samtal med den.
- Personalen tydliggör boendets klagomålshantering för den unge. (Boendefrågor som till exempel matlagning och boenderegler hanteras i första hand av boendepersonal).
- Personalen ansvarar för att den unges behov av hälso- och sjukvård och tandvård görs tillgänglig. Detta omfattar även behov av sjukvårdsinsatser på grund av psykisk ohälsa.
- Personalen motiverar den unge att upprätthålla en fungerande skolgång. Vid bristande skolgång ska personalen medverka till tätt samarbete med skolan, god man och socialtjänsten.
- Personalen stöttar den unge till en meningsfull och aktiv fritid.
- Personalen förväntas hantera att ungdomar har oro för asylprocessen och oro för avslag.
- Boendet ska använda materialet Hitta-rätt.

Risk för sammanbrott

- Vården i alla HVB som är inriktade mot ensamkommande barn anses vara likvärdig. Den unge ska inte lättsamt flyttas till annat likvärdigt boende vid sammanbrott. Innan det blir aktuellt med en omplacering bör boendets resurser vara uttömda och lämpliga öppenvårdsinsatser prövats.
- Ungdomar med utåtagerande och självdestruktivt beteende, som har omfattande vårdbehov och där öppenvårdsinsatser visat sig vara otillräckliga, kan bli aktuella för placering i HVB med särskilt avtal. I akuta lägen är det i samråd med gruppechef som i sin tur förankrar hos avdelningschef. Plats på annat HVB är resurssamordnarens ansvar, likaså att ta fram avtalet.
- Exempel på omfattande vårdbehov, som inte går att jobba med inom ramen av EKB boenden, kan vara psykosocial problematik, aggressivitet, utåtagerande beteende, eskalerande missbruk, kriminalitet eller neuropsykiatrisk problematik.

Omplaceringar

- Ett barn får inte utan socialtjänstens medgivande eller beslut om vård omplaceras. Således kan inte någon annan part fatta ett sådant beslut.

På kontorstid ska ansvarig socialsekreterare eller kollega kontakts, på kvällstid och helger ansvarar sociala jouren för akuta omplaceringar.

- Om boendet säger upp en plats så gäller uppsägningsbestämmelser enligt avtal.
- Vid omfattande vårdbehov (som ej är akut) som gör att en ungdom behöver placeras i annan boendeform utanför ramen för EKB samråder socialsekreterare med gruppchef och bokar tid i resursforum för samråd och resursalternativ.
- Om det visar sig att den unge har behov som omfattas av LSS-lagstiftning bör ansvarig socialsekreterare ta kontakt med ÅoF.
- Socialsekreteraren är den som bedömer vilken boendeform en ungdom är i behov av, i samråd med aktuellt boende. Vid planerade omplaceringar inom ramen av generella avtal fördelar Bogruppen (mottagning + gruppchef) på EKB platser till socialsekreterare.

Inför 18-årsdagen

- När den unge fyller 18 år, är under asylprocess eller har fått avslag och inte har omfattande vårdbehov, ska han/hon omfattas av Migrationsverkets ansvar (se rutinen avseende asylsökande 18-åringar och avslagsrutin för asylsökande).
- Om den unge beviljas uppehållstillstånd kvarstår socialtjänstens ansvar, den unge ska då ansöka om fortsatt bistånd efter 18-årsdagen.
- När den unges behov av uppföljning inte är omfattande, kan det bli aktuellt att överlämna ärendet till Utsluss-gruppen, EKB. Gruppchef omfördelar ärenden.

RISKBEDÖMNING inför placering

LINKÖPINGS KOMMUN	
Socialförvaltningen	
17-23	
Dnr: 2017-157	Hög

Namn:
Asylsökande/TUT/PUT:
Boende:

Födelsedatum:
Nationalitet:
Inflyttdatum:

Socialsekreterare:

Telefon:

Hälsa:

(sjukdom, smitta, ev behandling/medicinering, funktionsnedsättningar, trauman, annat)

Ingen risk	Risk	Allvarlig risk
------------	------	----------------

Utbildning/Lärande:

(Skola- vilken, närvaro, motivation till skolan, inlärningsvårigheter, språkutveckling, behov av mycket praktiskt stöd)

Ingen risk	Risk	Allvarlig risk
------------	------	----------------

Känslor och beteende:

(Beteendeproblem, missbruk, utagerande mm)

Ingen risk	Risk	Allvarlig risk
------------	------	----------------

Sociala relationer:

(Vännskapskrets, social förmåga mm)

Ingen risk	Risk	Allvarlig risk
------------	------	----------------

Bedömning:

(Bedömning av ev risker samt föreslag av åtgärder för att minska risker)

Datum:

.....

Namn

Inskrivning på Fortuna

1. Personuppgifter

Förnamn Ramin	Efternamn Malkzade	Födelsedata 00 04 13-T010
Medborgarskap Afghanistan	Språk Dari	Kön Man
Dossiernummer	Kommuntillhörighet Linköping	Mobilnummer 0720 320785

2. Viktiga datum

Ankomst Sverige	Ankomst boende	Anvisningskommun o datum
Datum uppehållstillstånd	Utflyttningsdatum och ort	

3. Kontaktnät

Kontaktperson i boendet Pia Axelsson	God man/tfn: Ingemar Göransson tel. 070 679 53 96
Handläggare Migrationsverket	Socialtjänsthandläggare: Pauline Viklund 29 4827
Offentligt biträde	Ev. kontaktnät i Sverige; namn, adress, tfn

4. Hälsa

Hälsosamtal, flyktinghälsa: Anmald: Datum: Var:	Kontakt tagen med BUP: Namn: Filipa 010-1042747, 010-1042748 Toscano Figueiredo Marcelino Datum: Var:
Reservnummer:	Funktionshinder: Nej/Om ja, vilket
Behov av vård vid inskrivning: Ja/Nej	Behov av andra stödinsatser: t ex tandläkare, optiker FMC: Miguel Godoy De Santi 010-1059675 Stadsmission:
Ev. Allergi / Medicin: förvaras av personal och tas under uppsikt av personal. • Abilify 10 mg	

- Propavan 25 mg
- Atarax 25 mg

5. Skola

Skola i hemlandet/antal år/ämnen/ utbildningsnivå	
Skolans namn i Sverige/www-sida Elsa Brännströms skola	Telefon sjukanmälan
Mentor/e-adress	Klass

6. Ekonomi

Klädinventering vid inskrivandet	Behov av särskilt bidrag
Planering	
Beviljat bidrag/datum Dagersättning fr o m / kr: LMA-kort Nej/Ja – fr o m: Klädbidrag Nej/Ja – datum / kr:	

7. Riskbedömning ungdom

Beteendeproblem (ex självdestruktiv, traumatiserad, beroendeproblematik, annat)

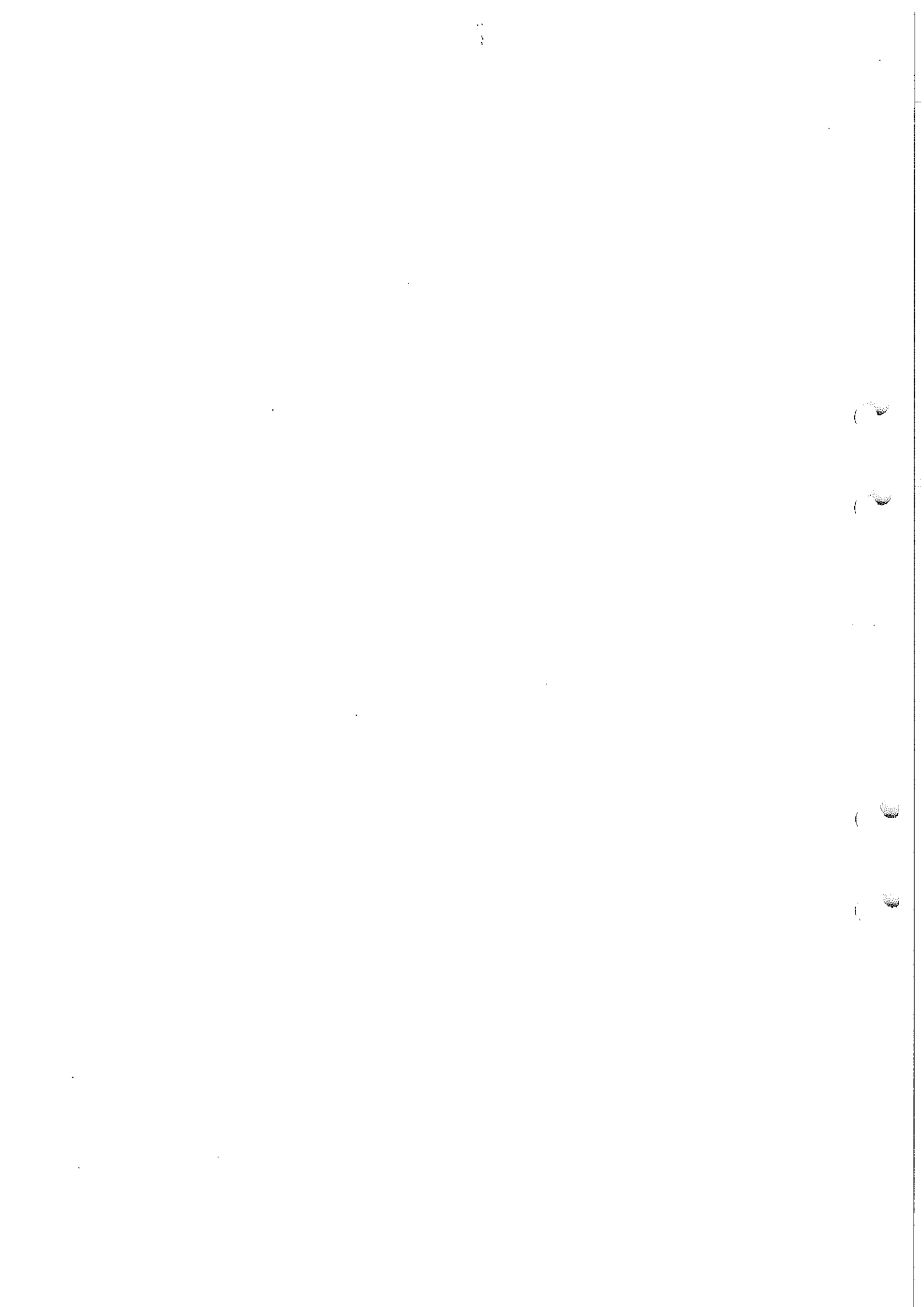
☐	☐	
Allvarlig risk	Mindre allvarlig risk	Ingen risk
Vad/varför		

Sjukdomar (smitta, fysiska hinder, svårigheter, annat)

☐	Mindre allvarlig risk	☐
Allvarlig risk		Ingen risk
Vad/Varför?		

Mediciner

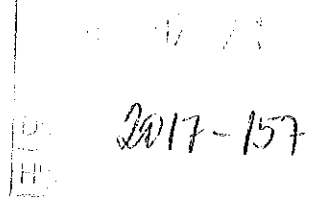
☐	☐	Ingen risk

Avdelning sydöst

Cecilia Strandlund

Cecilia.Strandlund@ivo.se

Minnesanteckningar fört vid dialogmöte med Linköpings kommun angående kommunens HVB och stödboenden för ensamkommande barn och unga

Datum: den 6 november 2017

Huvudman: Linköpings kommun

Representanter för huvudman: Ulla Salmela Trosell - avdelningschef barn och unga socialförvaltningen, Elisabeth Ulvenäs - chef IFO omsorgskontoret, Johanna Palmstierna planeringsledare omsorgskontoret, Carin Nilsson chef för utföraren Leanlink samt Linda Ljungqvist - omsorgsdirektör.

Närvarande från Inspektionen för vård och omsorg (IVO): Erik Kangeryd - enhetschef, Ingela Hansson - jurist, Rebecca Dahl - inspektör, Cecilia Strandlund - inspektör

Verksamheter som har inspekterats: Knivningegatans HVB, Bjärka Säby HVB, Hagaberg HVB, Pysslingsvägen HVB, Lantmannagatans HVB, Ljungens stödboende, inkl. Nya Tanneforsvägen 50 och Vidingsjös stödboende.

Skäggetorp har vid tidpunkten för dialogmötet ännu inte inspekterats.

Inledning

Anledningen till att IVO bjudit in till dialogmötet är för att reda ut några oklarheter som har uppstått efter genomförda inspektioner vid kommunens HVB och stödboenden för ensamkommande barn och unga (EKB).

Först vill IVO göra en avstämning med kommunen vilka enheter som är igång i nuläget, och hur planeringen ser ut framåt. Därefter

går IVO igenom vad som framkommit i tillsynen, och resonerar kring detta. I den avslutande delen av mötet är syftet att gemensamt komma fram till hur vi går vidare i de tillsynsärenden som är öppna.

Kommunens verksamheter för EKB

IVO önskar göra en avstämning med kommunen över vilka verksamheter som i nuläget är igång och vilka förändringar som planeras den närmaste tiden.

Det som tidigare benämnts Garnisonens utslussningslägenheter har ändrats till ett boendestöd för ungdomar i åldrar 18-25 år. Lägenheterna är nu en del i en boendekedja till eget boende.

Kommunen har även startat ett s.k. Stödcentrum där det finns gruppaktiviteter. Detta är ett nav för de olika boendena i kommunen, där de även kan koppla på andra instanser i kommunen t.ex. arbetsförmedling och försäkringskassa. För tillfället har kommunen 44 ungdomar mellan 18-25 år som får boendestöd som biståndsinsats i dessa lägenheter.

De HVB och stödboenden som kommunen driver är:

- Bjärka-Säby HVB
- Pysslingsvägen HVB
- Hagabergs HVB
- Skäggetorp HVB
- Vidingsjö stödboende
- Ljungens stödboende.
- Nya Tanneforsvägen stödboende.
- Knivingegatans HVB, planeras att omvandlas till stödboende till årsskiftet
- Lantmannagatans HVB, planeras att läggas ner inom 3-4 veckor

Kommunen har i dagarna startat upp ett nytt HVB, Vikingen men byter till namn Fortuna, som är för ensamkommande ungdomar med mer omfattande vård- och omsorgsbehov. Vikingen har sex platser och för närvarande är det fyra inskrivna.

Organisering av boenden

Linköpings kommun beskriver kort den situation som råder när det gäller organisation av boenden för EKB. De säger omorganisationen är komplex men att de arbetar med att lösa logistiken när nu antalet EKB minskar i snabb takt i kommunen. Det är svårt att planera och det blir kvalificerade gissningar gällande

antal ungdomar med behov av boende. Kommunen tillägger att det har varit en utmaning för dem att ta över verksamheterna från privata aktörer för att sedan utveckla dem. Det har varit ett stort omställningsarbete.

Tillsynen av HVB och stödboenden

Lämplighetsbedömningar

Vid IVO:s inspektioner framgick det att på vissa HVB och stödboenden sker bristfälliga lämplighetsbedömningar och i något fall saknades lämplighetsbedömning helt. Det framgick att föreståndares ansvar vid inskrivning är otydligt. Föreståndare (Bjärka Säby, Ljungens och Lantmannagatan) beskrev att de som regel får ungdomar tilldelade från socialkontoret utan att de gör någon bedömning av om boendet är lämpligt för varje enskild ungdom.

Linköpings kommun anger att placeringar inte får ske utan samråd med föreståndare, men att det finns en medvetenhet om att det brister ibland. Kommunen beskriver att de ser placeringsprocessen som ett gemensamt ansvar mellan socialtjänst och boende.

Vid inspektionerna uppgav föreståndare att inskrivningsprocessen sker mer utifrån ett generellt perspektiv än ett individuellt, t.ex. när flera ungdomar flyttar in samtidigt (Hagaberg) eller vid byte av boendeform från HVB till stödboende (Ljungens). Föreståndare uppgav att de har ny rutin kring inskrivningsprocessen.

Kommunen medger att det individuella perspektivet har fått stryka på foten för att de ska klara av att få igång flera boendeverksamheter under kort tid och tillägger att det är ett utvecklingsarbete. För närvarande jobbar de med att definiera vad stödboende kontra HVB innebär och en workshop planeras för personalen.

Kommunen berättar att det har varit hård press eftersom de haft många entreprenadavtal med utförare, och det har samtidigt krävts att de skulle ställa om boendeform från HVB till stödboenden. Kommunen tillägger att de har haft diskussioner kring vad som är HVB-boenden och vad som är stödboenden. Det som underlättat trots många entreprenadavtal är att kommunen har förfogat över lokalerna. Kommunen tillägger att när ersättningsnivåerna för EKB ändrades så började kommunen genast att göra om boendeformer. De har nu fått veta att de som är 18 år ska stanna i kommunen tills de får beslut från Migrationsverket men tillägger att de flesta troligtvis får avslag på sina asylansökningar. Kommunen säger att

det är en balansgång för att ungdomarna ska må bra och att de ser det som ett misslyckande om någon ungdom behöver byta boende eller skrivs ut. Kommunen tillägger att föreståndarna samt gruppchefen på socialförvaltningen har gemensamma planeringsmöten i "flödesgruppen" på månadsbasis för att lösa frågor kring EKB-boenden. Vid behov kan ytterligare möten anordnas.

Dela rum på stödboende

Vid inspektionerna har IVO sett brister som gäller att ungdomar delat rum på Vidingsjö samt att det var inte var låsbara rum. Dessa brister har kommunen åtgärdat och redovisat till IVO och ärendet är avslutat.

Vid inspektionen på Ljungens stödboende såg IVO samma brister som på Vidingsjö då sex av ungdomarna delade sovrum. Ungdomarna har inte kunnat erbjudas eget rum då den möjligheten inte funnits. Det var inte heller låsbart mellan vissa lägenheter och boenderum.

Kommunen säger att de är medvetna om att några ungdomar får dela rum och hänvisar till den omställning som varit gällande att många ensamkommande ungdomar kommit till kommunen. När det gäller att det inte går att låsa en del dörrar säger kommunen att de har beställt installation av lås och att det ska åtgärdas.

Dela rum på HVB

Vid inspektion på Knivningegatan HVB framgick att alla ungdomar delar rum. Rummen är relativt små och möblerat med våningssängar och skrivbord. De gemensamma ytorna är små och få vilket inte är tillräckligt för att uppväga att alla ungdomar delar rum. Personal uppgav att en ungdom uttalat att hen inte vill dela rum men det finns inga möjligheter att få eget rum, inte heller om akut behov skulle uppstå.

Vid inspektion på Hagaberg HVB framgick att det var delade rum, där fanns fyra dubbelrum med två ungdomar i varje. Alla ungdomar önskade eget rum och det fanns en kölista för det.

Vid inspektion på Lantmannagatans HVB framgick att åtta ungdomar delar rum. De har ett kök och få gemensamma utrymmen.

Generellt framgick vid inspektionerna att det inte är helt tydligt om och hur riskbedömningar sker när ungdomar ska dela rum. Personal

och föreståndare i verksamheterna beskrev att de gör mer generella riskbedömningar vid överlämningar mellan personalens arbetspass.

Kommunen säger att de har en plan som anger att inga ungdomar ska dela rum och att det ska glesas ut i boendena. De uppger att det har tagit tid men framöver kommer planeringen att kunna hållas så att alla ungdomar ska ha eget rum.

Personalens kompetens

Vid inspektionerna framkom att vissa boenden inte uppfyller kraven på personalens kompetens. På Bjärka Säby HVB hade endast 3 av 14 personal eftergymnasial utbildning. På Knivningegatan HVB var det 4 av 7 personal som inte hade eftergymnasial utbildning. Det framkom också att det har genomförts en personalrotation för att stärka kompetensen på de boenden i kommunen där det varit lägst formell utbildningsnivå. Verksamheterna uppgav att kommunen har planerat att åtgärda kompetensbrister genom att erbjuda 20 personal på kommunens olika boenden en 1-årig utbildning bestående av olika kurser på högskolenivå.

Kommunen bekräftar att en KY-utbildning startar nu i december 2017. När det gäller den bristande kompetensen hos personal säger kommunen att det är flera bakomliggande orsaker. Exempelvis fanns inte föreskriften om att personal bör ha en tvåårig eftergymnasial utbildning när verksamheterna startade. I somras när kommunen rekryterade till nya boenden var det många sökanden som var lågutbildade. Kommunen tillägger att när det gäller kompetensutveckling handlar det mycket om personalens eget intresse att de hittar rätt och att personal kan fungera i yrket oavsett om de har utbildning eller inte. Kommunen anger att personal i boendena har olika kompetenser och att de ser till den sammantagna kunskapen i personalgrupper. De som går utbildning är mycket attraktiva för kommunens boenden och kommunen ser det som viktigt att inspirera personalen.

I samband med att flera entreprenadavtal med HVB upphörde fick kommunen p.g.a. LAS-regler vid verksamhetsövergång ta över personal som saknade eftergymnasial utbildning.

Kravet för att få arbeta inom EKB har varit minst motsvarande undersköterskeutbildning. 40 % av medarbetarna ska ha högskoleutbildning. Vid något tillfälle har det gjorts avsteg från detta p.g.a. personlig kompetens. Det har då gjorts en individuell

utvecklingsplan för den personen för att nå upp till den formella utbildningsnivån.

Synpunkter från ungdomarna

Vid inspektionerna samtalade IVO med ungdomar utifrån att de som inspekterar verksamheten ska samtala med de barn och unga som samtycker till det.

På Hagaberg HVB samtalade IVO med 13 ungdomar. Det framkom missnöje med föreståndare och personalens bemötande. Nämnden har vidtagit åtgärder.

På Bjärka Säby HVB samtalade IVO med fyra ungdomar och det framkom missnöje med att det var svårt att få skjuts till och från aktiviteter då det inte fungerar bra att åka buss. Några var missnöjda med att personal sitter för mycket med sina telefoner, några var missnöjda med att personalen inte lyssnar på ungdomarna tillräckligt och någon önskade mer husmöten under kvällstid.

På Pysslingvägens HVB samtalade IVO med två ungdomar som hade synpunkter på att internet inte fungerar så bra.

På Vidingsjö stödboende samtalade IVO med två ungdomar som uppgav att de saknar ett rum där fler ungdomar kan umgås och att de är osäkra på hur brandsläckaren fungerar.

På Lantmannagatans HVB, Knivिंगegatans HVB och Ljungens Stödboende ville ingen av ungdomarna samtala med IVO.

Kommunen uppgav att de gör brukarundersökningar för att få reda på ungdomarnas synpunkter.

Informationsöverföring från entreprenör

Linköpings kommun har hela tiden haft ansvar för verksamheten även om den har lagts ut på entreprenad. Vid inspektionerna säger sig några föreståndare inte veta något om lämplighetsbedömningar som har gjorts vid inskrivningar under tiden då Olivia omsorg var utförare. Vidare saknar föreståndare kännedom om IVO:s tidigare beslut.

När det gäller tidigare lämplighetsbedömningar från Olivia omsorg så uppger kommunen att de inte har fått ta del av dem från tidigare entreprenör.

Kommunen anger att IVO-beslut som gäller uppmärksammanden eller åtgärdskrav som kommer till kommunen stannar hos

planeringsansvarig och hanteras enskilt med den föreståndare som är ansvarig för respektive HVB eller stödboende som beslutet avser.

Hur går vi vidare?

IVO sammanställer minnesanteckningar från mötet. IVO skickar dessa till berörda för faktagranskning. I samband med detta önskar också IVO att kommunen kompletterar med att beskriva vad den nya rutinen gällande lämplighetsbedömningar innebär. Efter bekräftelse på att faktagranskning har genomförts skickar IVO minnesanteckningarna till kommunen för politisk behandling, vilket innebär att de skickas till socialnämnden, omsorgsnämnden och utförarnämnden. När minnesanteckningarna därefter tagits upp på respektive nämnd skickar kommunen anteckningarna med protokollsutdrag åter till IVO. IVO kan därefter använda sig av minnesanteckningarna som underlag i de beslut som återstår att fatta gällande tillsynen av kommunens HVB och stödboenden. Minnesanteckningarna skickar IVO för faktagranskning och komplettering till Johanna Palmstierna, Elisabeth Ulvenäs och Ulla Salmela Trosell.

Anteckningar förda av

Cecilia Strömlund

